

CZU 37.013 + 796.015.68 (498)

EVALUAREA NIVELULUI DE DEZVOLTARE A SPORTULUI DE PERFORMANȚĂ ȘI RECREATIV ÎN ROMÂNIA

Miron Corneliu¹

¹Iași, România

Rezumat. În acest articol este abordată dinamica dezvoltării federațiilor, cluburilor și numărul de sportivi din 1992 până în 2017. Este doar o constatare care ne ridică mari semne de întrebare privind neimplicarea politicului în dezvoltarea sportului din România și, totodată, ne lansează provocarea de a găsi soluții sustenabile, actuale privind dezvoltarea sportivă în România, care, la această dată, atinge pragul cel mai de jos dacă este să raportăm numărul de sportivi la populația țării.

Pe de altă parte, dacă ne uităm la sălile de fitness, vom constata că acest gen de activitate a luat amploare după anul 2000 și cunoaște o dezvoltare accelerată după 2010, atunci când pe piața din România au apărut marii operatori de săli de fitness.

Cuvinte-cheie: educație sportivă, management și marketing sportiv, dezvoltare sustenabilă, sănătate, politici sociale.

Introducere

Constatăm că în România, conform Institutului Național de Statistică, care publică o evidență clară între anii 1992 și 2017 referitoare la numărul de federații sportive, numărul de cluburi sportive și de sportivi legitimați, scade îngrijorător de la an la an, numărul cluburilor din cadrul Federațiilor și, totodată, scade drastic numărul practicantilor de sport legitimați. Dacă în 1992 România avea 49 de Federații cu 11.928 de cluburi / secții sportive cu un total de 379.842 sportivi, care, raportat la o populație de 23.143.860 reprezintă 1,64%, în 2017 existau 82 de federații în România, din care doar 63 mai aveau 7.628 cluburi / secții sportive cu un număr total de 111.317 sportivi, care, raportat la o populație de 22.230.843 constituie 0,5%, un procent de-a dreptul alarmant. 19 Federații nu mai au niciun sportiv înscris datorită faptului că au fost desființate sau asimilate în alte federații. Dacă ar fi să nu luăm în calcul populația care a migrat, vom raporta cei 111.317 de sportivi legitimați la o populație de 18.500.000, ceea ce rezultă 0,6%, procent extrem de mic comparativ cu țări ca Germania, Franța, Anglia unde numărul populației care face mișcare e de peste 70%, conform Eurostat.

Din cele 82 de federații, constatăm că în 26 a crescut numărul sportivilor, iar în 56 a scăzut, așadar vedem că în unele ramuri ale sportului, cum ar fi fotbal, baschet, atletism, karate, motociclism, dans sportiv, crește numărul de practicanți de la un an la altul, cea mai spectaculoasă creștere fiind la baschet, care a crescut din 1992 până în 2017 cu 22.293 de sportivi, iar în altele, precum handbal, șah, box, culturism, haltere, popice, radioamatori, rugby, tenis de masă, scade numărul de sportivi, cea mai mare pierdere o are handbalul: cu 57.210 sportivi din 1992 până în 2017.

Cert este că în 1992 erau 49 de Federații cu 11.928 de cluburi, totalizând 379.482 de sportivi, iar în 2017 erau 82 de Federații cu 63 cluburi și 111.317 sportivi. Este un paradox, având în vedere că a crescut numărul de federații, dar a scăzut drastic numărul de cluburi și sportivi.

Pe de altă parte, o analiză a centrelor de fitness ne arată că acest gen de activitate a luat amploare după anul 2000 și a cunoscut o dezvoltare accelerată după 2010, atunci când pe piața din România au apărut marii operatori de centre de fitness (World Class).

Metodele de cercetare

Pentru realizarea lucrării s-au utilizat metoda statistico-matematică, metoda comparației și analiza literaturii de specialitate. Au fost accesate site-urile publice ale federațiilor sportive, dar și al forului de specialitate, respectiv al Ministerului

Tineretului și Sportului din România [2-8]. De asemenea, au fost studiate mai multe legi, hotărâri de guvern, acte normative, care reglementează atât funcționarea federațiilor de specialitate, cât și drepturile cetățenilor.

Constatări și rezultate

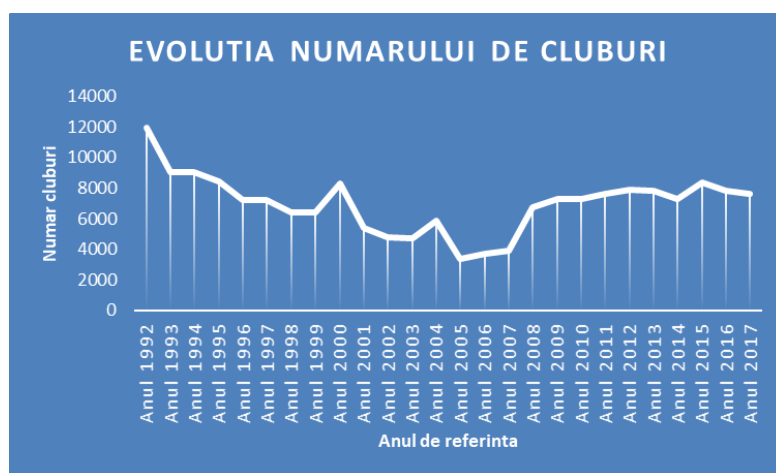

Fig. 1. Dinamica numărului total de sportivi legitimați în România în intervalul 1992-2017

Se observă o scădere vertiginoasă a numărului de cluburi din 1992 până în 2005,

după care o creștere ușoară până în 2015 și iar o scădere ușoară în 2016 și, respectiv, în 2017.

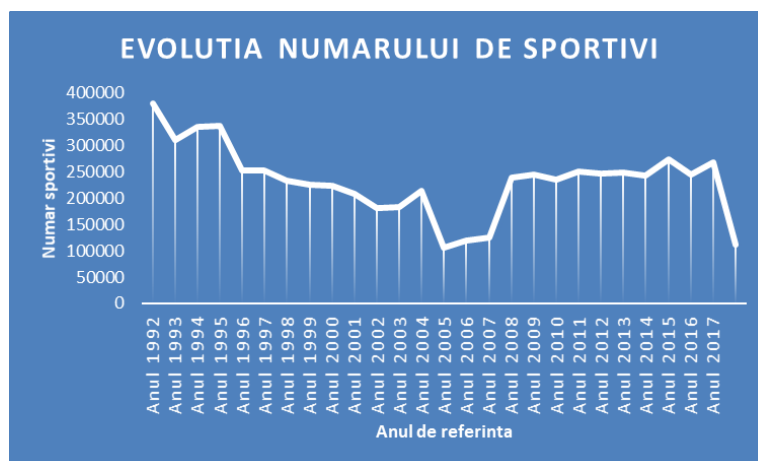

Fig. 2. Dinamica numărului total de cluburi înregistrate în România în intervalul 1992-2017

Numărul sportivilor urmează același traseu ca și numărul cluburilor, prezentând o scădere vertiginoasă din 1992 până în 2005, după care au urmat 3 ani de creștere, apoi 9 ani de relativă stagnare și iar 2 ani de scădere drastică

în 2016 și 2017, fapt paradoxal, în contextul în care numărul de cluburi în 2016 și 2017 a rămas același.

Anul 1992 * Anul 2017, adică comparație nr. sportivi din 1992 cu celi din 2017.

Tabelul 1. Testarea ipotezei statistice pentru verificarea ipotezei nule

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3640.392 ^a	3315	.000
Likelihood Ratio	462.950	3315	1.000
N of Valid Cases	86		

Testul Chi-Square a fost utilizat pentru a determina dacă există o diferență semnificativă între frecvențele așteptate și cele observate la categoriile relevante din eșantionul studiat.

Din perspectiva răspunsurilor grupate după numărul sportivilor, testele Chi-Square [1] ne arată coeficienți Pearson în valori normale, semnificative în intervaluri $< 0,5$, cu valoarea $\leq 0,001$ la total.

Pe de altă parte, testul Likelihood Ratio, care măsoară semnificația predictorului pentru modelul propus, ne dă valoarea pentru $x^2 = 462.950$, semnificativă la $P \leq 1.000$, ceea ce demonstrează că numărul de sportivi nu contează pentru percepția asupra dinamicii atragerii de practicanți ai sportului în general, indiferent de federație, în intervalul considerat 1992-2017.

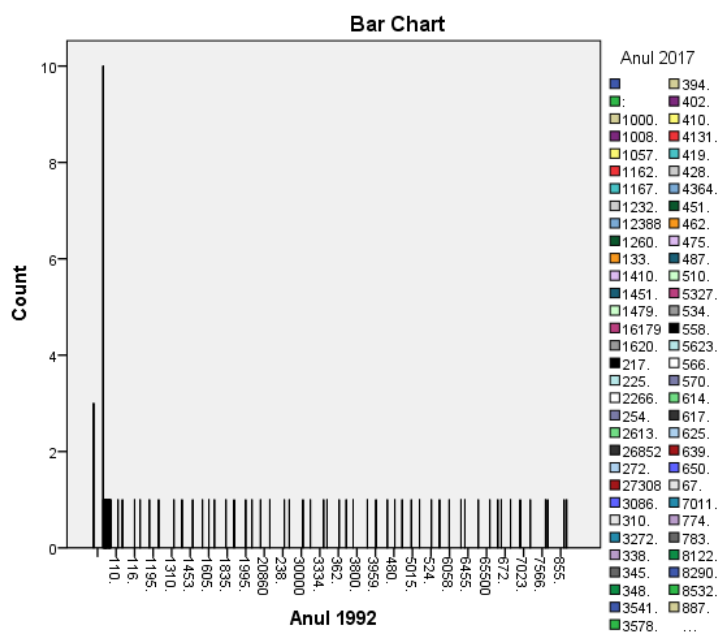

Fig. 3. Numărul efectiv de sportivi înregistrați în perioada 1992 și 2017

Table 2. Testarea modelului redus

Model Fitting Information				
Model	Model Fitting Criteria	Likelihood Ratio Tests		
	-2 Log Likelihood	Chi-Square	df	Sig.
Intercept	726.575			
Only				
Final	21.040	705.534	6068	1.000

Pseudo R-Square	
Cox and Snell	1.000
Nagelkerke	1.000
McFadden	.932

Modelul în ansamblu îndeplinește criteriile de validare, cu un Chi-Square de 705.534) (ca diferență între valorile intercept și finală ale -2 log likelihood), valoare semnificativă la 1.000. Ceea ce ne conduce la concluzia că intervalul

scurs din 1992 până în 2017 nu are o influență relevantă. Explicațiile trebuie deci căutate în alți factori, precum lipsa marketing-ului sportiv.

Tabelul 3. Bateria de teste Likelihood Ratio

Likelihood Ratio Tests				
Effect	Model Fitting Criteria	Likelihood Ratio Tests		
	-2 Log Likelihood of Reduced Model	Chi-Square	df	Sig.
Intercept	21.040 ^a	.000	0	.
Anul1992	84.664 ^b	63.624	738	1.000
Anul2017	208.220 ^b	187.180	1886	1.000

Bateria de teste Likelihood Ratio ne confirmă prin modelul redus, creat prin omiterea unui efect din modelul final

(echivalent, întrucât are același număr de grade de libertate), că modelul este valid pentru toate elementele luate în considerare.

Tabelul 4. Analiza varianței

ANOVA Table ^a							
			Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Anul 1992*	Between Groups	(Combined)	7968534960.124	41	194354511.223	4.248	.018
Anul 2017	Within Groups		365994763.556	8	45749345.444		
Total			8334529723.680	49			

Measures of Association

	Eta	Eta Squared
Anul 1992 * Anul 2017	.978	.956

Testul de inferență statistică ANOVA, cu ipoteza nulă corespunzând situației prin care toate grupurile studiate sunt eșantioane aleatorii din aceeași populație, ne arată că este semnificativ statistic la valoarea de .018 pentru un model cu efecte aleatorii. Rezultă că poate fi elaborat un model liniar derivat în cadrul unor cercetări viitoare, având ca rezultat anticipat o posibilă corelare negativă între cele două repere temporale ale intervalului observat.

Rezultatele cercetării arată că, în țările unde educația începe de timpuriu, cum ar fi țările nordice, procentul populației care practică exercițiul fizic este de 90, în țări care acordă o

deosebită importanță sportului, cum ar fi Anglia, Germania, Franta, Austria, Elveția această cotă este de aproximativ 77%, iar la polul opus sunt țările care nu acordă atenție deosebită unei astfel de educații, țări cum ar fi Romania, Bulgaria unde procentul este sub 30, fiind pe ultimele două locuri în UE, conform Eurostat, publicat în 2017 pentru un studiu din anul 2015, deși ziarele de specialitate românești și chiar Ministerul Tineretului și Sportului publică, în raportul Strategie Națională pentru Sport 2014-2028, că Romania ar avea o cotă de 40%. Paradoxul apare în anul 2019, cand Eurostat publica un studiu în care

România apare pe prima poziție cu 96%, fapt care generează 2 întrebări:

1. Ce s-a întâmplat bun în ultimii 3 ani în România?

2. Ce acuratețe sau cât de sinceri sunt românii în astfel de chestionare?

Concluzii și recomandări. În contextul actual, lucrarea de față se înscrie prin tematică și conținut într-un studiu al comportamentului individului asupra practicării exercițiului fizic și, totodată, al implicării politicului privind cheltuirea alocațiilor bugetare pentru îndeplinirea principalului obiectiv al practicării sportului.

De asemenea, acolo unde există oameni de sport implicați în strategii de marketing, vedem că numărul sportivilor e în creștere. Cel mai bun exemplu e Federația de Baschet, unde în 1992 erau 5015 sportivi, iar în 2017 au ajuns la 27308 sportivi, și sălile de fitness, care cunosc o dezvoltare accelerată, conform articolelor din "Ziarul financiar" și "Prosport", care spun: *"Centrele de fitness reprezintă un business oficial de 160 de milioane de lei pe piața locală, în ultimii zece ani evoluția fiind una spectaculoasă, în condițiile în care numărul firmelor ce activează în acest sector a crescut de la 277 de companii în 2008 la puțin*

peste 1.100 de firme în 2017, arată o analiză a ZF, pe baza datelor de la Registrul Comerțului.

Cifra de afaceri raportată de firmele ce activau pe cod CAEN „activități ale centrelor de fitness” a crescut de la doar 17 milioane de lei în 2008 la 162 de milioane de lei în 2017, adică de zece ori, potrivit calculelor ZF. Datele mai arată că în domeniul centrelor sportive lucrau 1.900 de angajați în 2017, față de doar 445 de salariați pe care îi aveau firmele ce operau centre de fitness în urmă cu zece ani, arată aceeași sursă.“ Acest fapt ne arată cât de important este marketingul în atragerea populației către mișcare, întrucât evoluția tehnologiei și a internetului secolului al XXI-lea a adus cu certitudine modificări consistente sau chiar radicale în ce privește practicarea exercițiului fizic sub orice formă. Participarea oamenilor la activitatea fizică este extrem de importantă atât pentru sănătatea individului, cât și pentru sănătatea publică, iar beneficiile adoptării un stil de viață activ sunt nenumărate, plecând de la starea de bine fizică și psihică până la implicații socioeconomice. Aceste aspecte au căpătat o mare importanță la nivelul întregii Uniuni Europene, dar și în restul lumii.

Referințe bibliografice:

1. Fowler, D. Garety, P., Kuipers, E. (1998). *Understanding the inexplicable: an individually formulated cognitive approach to delusional beliefs*. In: Cognitive Psychotherapy of Psychotic and Personality Disorders. Wiley: Chichester, p. 129-146.
2. <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table> (accesat la 16.09.2019)
3. <http://mts.ro/wp-content/uploads/2016/02/Strategia-nationala-pentru-SPORT-1.pdf> (accesat la 19.09.2019)
4. <http://mts.ro/acte-normative-in-vigoare/> (accesat la 19.09.2019)
5. <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/4031688/8716412/KS-07-17-123-EN-N.pdf/908e0e7f-a416-48a9-8fb7-d874f4950f57> (accesat la 19.09.2019)
6. <https://appsso.eurostat.ec.europa.eu> (accesat la 17.09.2019)
7. <https://www.zf.ro/companii/piata-centrelor-de-fitness-a-crescut-de-zece-ori-intr-un-deceniu-si-a-ajuns-la-160-de-milioane-de-lei-marti-9-aprilie-zf-organizeaza-la-stejarii-conferinta-sportul-calea-spre-o-viata-mai-buna-18017389> (accesat la 17.09.2019)
8. <https://www.prosport.ro/alte-sporturi/piata-centrelor-de-fitness-a-crescut-de-zece-ori-intr-un-deceniu-si-a-ajuns-la-160-de-milioane-de-lei-marti-9-aprilie-zf-organizeaza-conferinta-sportul-calea-spre-o-viata-mai-buna-18020374> (accesat la 17.09.2019)